

Граничні суми витрат для придбання окремих предметів закупівлі за бюджетні КОШТИ

У цій статті ви знайдете усю необхідну інформацію про граничні суми витрат та про те, як замовникам у сфері публічних закупівель дотриматись вимог Постанови № 332.

Постанова про граничні суми витрат

Фінансові ресурси держави формуються у досить обмежених обсягах, а у воєнний період проблема їх нестачі загострюється ще більше. Тому витрачання бюджетних коштів повинно здійснюватися з певними обмеженнями, до яких можна віднести встановлення граничних сум витрат для певних товарів, затверджених [постановою Кабінету Міністрів України від 04.04.2001 № 332](#) (зі змінами) (далі — Постанова № 332).

Прийнята ще в далекому 2001 році Постанова № 332 протягом всього часу зазнала безлічі змін, однак і на сьогодні є досить актуальною, а недотримання її норм може тягнути за собою відповідальність посадових осіб замовників у сфері публічних закупівель. Тож далі розглянемо:

хто саме із замовників повинен обов'язково дотримуватись Постанови № 332, а для кого це лише рекомендовано;

у якому вигляді замовники можуть зазначити вимогу щодо дотримання граничних сум витрат учасниками закупівель під час їх проведення;

яка відповідальність замовників встановлена за недотримання вимог Постанови № 332;

чи перевіряють органи Казначейства підтвердні документи замовників при поданні їх на реєстрацію бюджетних зобов'язань.

Для яких товарів встановлюються граничні суми витрат

Постановою № 332 визначаються граничні суми витрат для придбання:

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/kazna/obmezhenia-dlia-hranychnykh-sum-vytrat-za-biudzhetni-koshty-vymohy-zakonodavstva-ta-ia-ikh-propysaty-v-tendernij-dokumentatsij/

легкових автомобілів, призначених для різних категорій посадових осіб органів державної влади;

мобільних телефонів (придбання та утримання (на місяць));

персональних комп'ютерів (у комплекті) та ноутбуків;

комплекту меблів для службових кабінетів для різних категорій посадових осіб органів державної влади;

різних меблів для обладнання робочих місць працівників;

теле- і радіоапаратури, відеотехніки для службових кабінетів.

Окрім того, що Постановою № 332 визначено граничні суми для придбання окремих товарів, обмеження в деяких випадках стосується й послуг, що пов'язані з цими товарами. Так, замовники, утримання яких фінансується за рахунок **державного бюджету**, під час укладання договорів **оренди легкових автомобілів** повинні вибирати такі автомобілі, вартість яких не перевищує граничних сум витрат, затверджених Постановою № 332.

Приклад 1. **Дотримання Постанови № 332 при оренді легкового автомобіля**

Наприклад, замовнику для виконання службової діяльності необхідно орендувати автомобіль для керівника бюджетної установи. По своїй суті оренда є окремою послугою. Однак, оскільки гранична вартість службового автомобіля станом на 01.03.2024 для такої цілі Постановою № 332 визначена у межах 600 000 грн, то для оренди слід знайти автомобіль, вартість якого не буде перевищувати цієї вартісної межі.

З переліку товарів, зазначених у Постанові № 332, для більшості з них до уваги береться гранична вартість саме **за комплект** такого товару, а **не за окрему деталь (предмет)**, що є складовою такого комплекту. Що це означає для замовника? Розглянемо на прикладі.

Приклад 2. **Орієнтуємося на граничну вартість за комплект, а не за окрему деталь (частину)**

Припустимо, якщо замовник купує стіл письмовий для обладнання робочого місця

працівника, то необхідно, щоб його вартість не перевищувала 2500 грн. Водночас замовник може купити окремі деталі цього стола (стілниця, ніжки, шухляди тощо), а потім зібрати самостійно. Наприклад, вартість куплених окремо деталей буде дорівнювати: стільниця для столу — 2100 грн, ніжки — 800 грн, шухляди — 1000 грн, інша фурнітура — 200 грн, що становить разом: 4100 грн. Однак, попри те, що загальна вартість усіх разом взятих деталей перевищує граничну вартість (4100 грн > 2500 грн), та враховуючи, що всі деталі куплені як окремий товар, порушення вимог Постанови № 332 не буде, адже стіл було придбано не як комплект, а окремими частинами.

Далі розглянемо особливості щодо сфери застосування замовниками Постанови № 332, а саме кому із замовників дотримуватися її обов'язково, а кому — рекомендовано.

Хто із замовників має дотримуватися обмежень, визначених Постановою № 332

Уважно читаючи текст Постанови № 332, можна звернути увагу, що її нормами граничні суми витрат визначаються саме для випадків, коли витрачаються кошти **державного бюджету**. А що ж стосовно коштів місцевого бюджету?

[Постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2016 № 102](#) внесено чергові зміни до Постанови № 332 та водночас **рекомендовано органам місцевого самоврядування** затвердити протягом місяця граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів органами, а також установами та організаціями, які утримуються **за рахунок місцевих бюджетів**, з урахуванням обмежень, визначених Постановою № 332.

На практиці більшість органів місцевого самоврядування затверджують відповідні рішення на початку нового бюджетного періоду, орієнтуючись на ринкові ціни, за якими можна придбати визначені Постановою № 332 товари, а також на вартісні межі, встановлені цією ж постановою.

З прикладами рішень органів місцевого самоврядування можна ознайомитися за такими посиланнями:

<https://bil-gromada.gov.ua/docs/1201105/> — рішення від 27.01.2022 № 1017 Біляївської сільської територіальної громади Лозівського району Харківської області;

https://rada.info/upload/users_files/04404556/docs/29a3a7a866dcb2d98eb1839845aa41b9.pdf — рішення від 26.01.2023 № 8-38/2023 Меджибізької селищної ради Хмельницького району Хмельницької області;

https://so.srvk.gov.ua/ua/treezas_so/pg/200224947405401_d2/tpviewr/2/ — рішення від 15.02.2024 № 111 Саксаганської районної ради у місті Кривому Розі Дніпропетровської області.

У разі затвердження граничних сум витрат замовники, на території громади яких діє таке рішення органу місцевої влади, при здійсненні закупівель за кошти місцевих бюджетів повинні дотримуватися та не перевищувати визначених вартісних меж.

Як зорієнтувати учасників закупівель, щоб вони пропонували свій товар з урахуванням визначених граничних сум витрат, розглянемо далі.

Як замовникам передбачити в документах, що стосуються проведення закупівлі, вимоги щодо граничних сум витрат

Плануючи здійснення закупівлі, замовникам варто продумати, де і яким чином у документах, що супроводжують закупівлю, звернути увагу учасника торгів (постачальника) на необхідність врахування вимог щодо граничних сум витрат, встановлених Постановою № 332, адже майбутній постачальник, надаючи цінову пропозицію, повинен встановлювати ціну за одиницю (комплект) товару не більше зазначеної для конкретного товару в Постанові № 332 (рішенні органу місцевого самоврядування).

У випадку застосування відкритих торгів з урахуванням Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України [від 12.10.2022 № 1178](#) (зі змінами), замовники оприлюднюють тендерну документацію, у якій визначають основні вимоги до товару, учасників та подання ними пропозицій для участі в торгах. Отже, у тендерній документації можна зазначити вимоги щодо граничних сум витрат на окремі товари. Розглянемо приклад.

Приклад 3.

Визначення вимог щодо граничних сум витрат у тендерній документації

Замовнику, який фінансується з державного бюджету, необхідно здійснити закупівлю легкового автомобіля (ДК 021:2015:34110000-1: Легкові автомобілі) за процедурою відкритих торгів. У такому разі у тендерній документації він може зазначити таку вимогу:

«При поданні тендерних пропозицій за цією закупівлею учасники повинні враховувати вимоги постанови Кабінету Міністрів України № 332 від 04.04.2001 р. (зі змінами) щодо граничної суми витрат, визначеної для придбання автомобілів.

*У випадку недотримання учасником вимог постанови Кабінету Міністрів України № 332 від 04.04.2001 р. (зі змінами) **замовник відхиляє тендерну пропозицію** такого учасника, керуючись абзацом 5 підпункту 2 пункту 44 Особливостей, як таку, що не відповідає вимогам, установленим у тендерній документації та які передбачені чинним*

законодавством України».

З прикладами закупівель, де в тендерній документації зазначені відповідні вимоги, можна ознайомитися тут: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-05-08-001372-a>, <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2023-05-24-011333-a> — придбання автомобілів за ДК 021:2015:34110000-1: Легкові автомобілі.

Якщо ж замовник планує укласти договір за результатами застосування електронного каталогу, то про необхідність дотримання граничних сум витрат можливо зазначити у проєкті договору, який долучається в електронній системі закупівель до запиту пропозицій постачальників (Приклад 4).

Приклад 4.

Визначення вимог щодо граничних сум витрат у проєкті договору про закупівлю

Припустимо, замовник, діяльність якого фінансується за кошти місцевих бюджетів, вирішив придбати персональний комп'ютер у комплекті. У такому разі серед умов проєкту договору, зокрема у розділі «Вартість договору», можна визначити такий пункт:

«Постачальник гарантує, що ціна за комплект товару сформована з урахуванням граничних сум витрат, встановлених рішенням Меджибізької селищної ради Хмельницького району Хмельницької області від 26.01.2023 р. № 8-38/2023 та з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України № 332 від 04.04.2001 р.».

Отже, вивчивши вимоги замовника, що зазначені у тендерній документації (проєкті договору), учасник закупівлі повинен враховувати граничні суми витрат для товару, який він буде пропонувати замовнику. А приклади тендерної документації з додатками для їх завантаження ви знайдете в розділі «[Тендерна документація](#)».

Судова практика щодо випадків недотримання замовниками граничних сум витрат

Огляд судової практики стосовно порушень замовниками вимог щодо граничних сум витрат доводить, що контролюючими органами виявляються факти таких порушень:

у рішенні [Харківського окружного адміністративного суду від 07.05.2020 № 89110430](#) зазначається, що замовником були закуплені персональні комп'ютери у кількості трьох одиниць, вартість кожної з яких за одиницю перевищує граничні суми витрат, що є порушенням вимог пункту 1 Постанови № 332, що призвело до

необґрунтованого використання бюджетних коштів у сумі 23 793,00 грн;

[постановою Північного апеляційного господарського суду від 17.05.2023 у справі № 910/114/19](#) встановлено, що постачальник у тендерній пропозиції зазначив недостовірну інформацію щодо ціни пропозиції, безпідставно завищену, а також при проведенні закупівлі фактично перевищено граничну суму витрат на придбання державними органами комп'ютерів, що визначена Постановою № 332;

у [постанові Касаційного господарського суду Верховного Суду від 17.01.2024 у справі № 910/114/19](#) наголошено, що при проведенні процедури закупівлі ринкова вартість предмета закупівлі за спірним договором є значно завищеною, оскільки замовник перевищив граничну суму витрат на придбання державними органами комп'ютерів, визначену Постановою № 332, що суперечить інтересам держави та суспільства.

Отже, як бачимо, при розгляді судових рішень порушення вимог Постанови № 332 береться до уваги, за що може бути покарано замовника відповідно до законодавства.

Як органи Казначейства контролюють дотримання замовниками граничних сум витрат

Дотримуватися вимог Постанови № 332 повинні не лише замовники, але й органи Казначейства під час здійснення оплати з бюджетних рахунків замовників за придбання легкових автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, комп'ютерів, придбання і утримання мобільних телефонів.

Також органи Казначейства, керуючись п. 4 Постанови № 332, обов'язково при реєстрації бюджетних (бюджетних фінансових) зобов'язань та здійсненні платежів у разі **придбання легкових автомобілів та придбання й утримання мобільних телефонів** за кошти **державного бюджету** перевіряють:

чи встановлено кошторисом установи **бюджетні асигнування** на зазначені цілі;

чи **відсутня зареєстрована кредиторська заборгованість** на останню звітну дату **за загальним та спеціальним фондами державного бюджету.**

Органи Казначейства реєструють бюджетні та бюджетні фінансові зобов'язання, керуючись [Порядком реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України](#), затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 № 309 (далі — Порядок № 309), та на етапі реєстрації контролюють дотримання замовниками

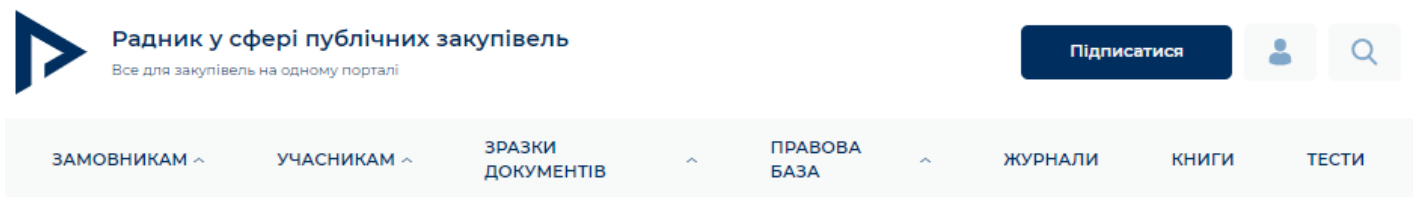
вимог щодо граничних сум витрат, визначених Постановою № 332.

У разі недотримання замовниками обмежень, які вводяться законодавчими та іншими нормативно-правовими актами, зокрема Постановою № 332, органи Казначейства **не реєструють бюджетні зобов'язання**, а застосовують заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, визначені ст. 117 [Бюджетного кодексу України](#), у вигляді **попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства** з вимогою щодо усунення порушення бюджетного законодавства.

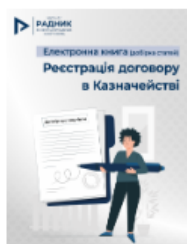
Водночас замовникам, які здійснюють свої платежі **за кошти місцевих бюджетів**, у разі затвердження органом місцевого самоврядування рішення щодо встановлення граничних сум витрат варто подати до органу Казначейства копію відповідного рішення, щоб працівники Казначейства змогли разом із замовниками контролювати дотримання граничних сум витрат.

Проте ще раз слід наголосити, що, оскільки встановлення обмежень вартості окремих товарів для замовників, що фінансуються з місцевих бюджетів, є лише рекомендованим, то й вимагати від органів місцевого самоврядування подавати такі рішення органи Казначейства не можуть.

Корисним помічником для вас може стати онлайн-книга [«Реєстрація договору в Казначействі»](#), користуйтеся!

Головна — Книги

Реєстрація договору в Казначействі

👁 1609 21 Лютого 2024

Після успішно проведених закупівель у замовників сфери публічних закупівель часто виникають складнощі, а подекуди й непорозуміння з представниками органів державного казначейського обслуговування під час реєстрації договірних зобов'язань. Стикалися з такими ситуаціями?

У будь-якому разі редакція portalu «Радник у сфері публічних закупівель» щоденно працює над тим, щоб ви мали безперервний доступ до якісної інформації, яка обов'язково має вам допомогти безболісно вирішити складні робочі питання.

Висновок

Встановлених Постановою № 332 граничних сум витрат обов'язково повинні дотримуватися замовники у разі оплати за придбання товарів за кошти державного бюджету. Натомість замовникам, що здійснюють витрачання коштів місцевих бюджетів, рекомендовано розробити та затвердити рішення, у яких будуть визначені граничні суми

витрат для товарів з урахуванням вимог Постанови № 332.

З метою попередження порушень учасниками закупівель граничних сум витрат замовникам доцільно зазначати вимоги у тендерній документації (та / або у проєкті договору про закупівлю). За недотримання замовниками вимог Постанови № 332 при реєстрації бюджетних (бюджетних фінансових) зобов'язань та здійсненні оплат органи Казначейства можуть застосовувати заходи впливу, визначені ст. 117 БКУ.

Читайте також:

[«Порядок відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах зазнав змін: чого очікувати замовникам?»](#);

[«Тимчасовий кошторис та як у договорі про закупівлю передбачити оплату товарів, робіт або послуг на період його дії»](#);

[«Чи вправі Казна перевіряти обґрунтування підстави застосування пункту 13 Особливостей»](#).